

LYDIA DAVIS

*Kakerlakker
om efteråret*

OVERSAT AF KAREN MARGRETHE ADSEBALLE

FORLAGET
VANDKUNSTEN

INDHOLD	En skitse af Wassillys liv 93
Fortælling 7	Kommunal beskæftigelse 108
Fru Orlandos bekymringer 12	To søstre 110
Liminal: Den lille mand 17	Moderen 112
Gør det op 23	Terapi 113
Hr. Burdoffs tur til Tyskland 33	Fransklektion I: <i>Le Meurtre</i> 120
Hvad hun vidste 40	Der var engang en dum mand 128
Fisken 41	Tjenestepigen 133
Mildred og oboen 42	Sommerhusene 140
Musen 43	Ufarlig kærlighed 143
Brevet 48	Problem 144
Uddrag af et liv 56	Hvordan en gammel kone klæder sig 145
Planen 61	Strømpen 150
Svogeren 74	Fem tegn på psykisk ustabilitet 154
Hvordan W.H. Auden tilbringer natten i en vens hus: 76	
Mødre 77	
I et belejret hus 78	
Besøget 79	
Kakerlakker om efteråret 81	
Fiskebenet 84	
Et par ting, der er galt med mig 86	

Fortælling

Jeg kommer hjem fra arbejde, og der ligger en besked fra ham: Han kommer ikke, han har travlt. Han vil ringe tilbage. Jeg sætter mig til at vente, og da klokken bliver ni, tager jeg hen til ham, bemærker at hans bil holder der, men at han ikke er hjemme. Jeg banker på til hans lejlighed og derefter på alle garagedørene uden at vide, hvilken dør, der er hans – intet svar. Jeg skriver en besked, læser den igennem, skriver en ny og putter den ind ad brevsprækken. Da jeg er kommet hjem, føler jeg mig rastløs, og alt jeg kan foretage mig er at spille klaver, selvom jeg har meget at lave og skal på udflugt den næste dag om morgenen. Jeg ringer igen kvart i elleve, og han er kommet hjem, han har været i biografen med sin ekskæreste, og hun er der stadig. Han siger, at han vil ringe tilbage. Jeg giver mig til at vente. Til sidst sætter jeg mig ned og skriver i min notesbog, at når han ringer, vil han enten opsøge mig eller også vil han ikke, og så vil jeg blive sur og vil enten være i selskab med ham eller med min egen vrede, og det vil sikkert være fint nok, da vrede altid er til stor trøst, som det gik op for mig, da jeg var sammen med min mand. Og så fortsætter jeg med at skrive, i tredje person og i datid, at hun åbenbart altid havde brug for en at elske, selv når det var en kompliceret kærlighed. Han ringer tilbage, før jeg når at skrive det hele ned. Da han ringer, er klokken lidt over halv tolv. Vi skændes næsten helt til klokken tolv. Alt hvad han siger, modsiger sig selv: For eksempel siger han, at han ikke ville se mig, fordi han skulle arbejde, eller snarere fordi han havde lyst til at

være alene, men han har ikke arbejdet, og han har ikke været alene. Jeg kan slet ikke få ham til at holde op med at modsige sig selv, og da samtalen begynder at lyde som så mange andre, jeg har haft med min mand, siger jeg farvel og lægger røret på. Jeg afslutter det, jeg var begyndt at skrive, selvom det ikke længere forekommer mig at være rigtigt, at vrede kan være til trøst overhovedet.

Jeg ringer tilbage til ham fem minutter senere for at fortælle ham, at jeg er ked af, at vi skændes så meget, og at jeg elsker ham, men der er ingen, der svarer. Efter fem minutter ringer jeg igen og tænker, at han nok er gået ud i garagen og tilbage igen, men endnu en gang, er der ikke nogen, der svarer. Jeg overvejer at køre hjem til ham igen og lede efter ham i garagen for at se, om han arbejder derinde, for der har han sit skrivebord og sine bøger, og det er der, han læser og skriver. Jeg har natkjole på, den er over tolv, og jeg skal af sted morgenen efter klokken fem. Alligevel tager jeg tøj på og kører et par kilometer hen til hans hus. Jeg er bange for, at jeg vil se andre biler parkeret der, når jeg kommer derhen, som jeg ikke havde lagt mærke til før, og at en af dem tilhører hans ekskæreste. Da jeg kører ned ad indkørslen, får jeg øje på to biler, som ikke var der før, og en af dem er parkeret helt tæt op ad døren, og jeg har på fornemmelsen, at hun er der. Jeg går om bagved den lille bygning, hvor hans lejlighed befinder sig og kigger ind ad vinduet: Lyset er tændt, men jeg kan ikke se klart på grund af de halvt lukkede persiener og duggen på ruderne. Men tingene inde i værelset er ikke de samme, som de var tidligere på aftenen, og før var der ingen dug. Jeg åbner yderdøren med trådnettet og banker på. Jeg venter. Intet svar. Jeg lader trådnetsdøren

smække i og går hen for at undersøge de forskellige garager. Nu åbner døren sig bag mig, idet jeg bevæger mig væk, og han kommer ud. Jeg kan ikke se ham særlig godt, for det er mørkt i den snævre gyde ved siden af døren, og han har mørkt tøj på, og der er næsten intet lys bag ham. Han kommer hen til mig og lægger armene omkring mig uden et ord, og jeg tror ikke, at han ikke siger noget, fordi han er overvældet af følelser, men snarere fordi han er ved at forberede, hvad han vil sige. Han slipper mig og går rundt om mig og foran mig, ud til det sted, hvor bilerne er parkeret ved garagedørene.

Da vi går derud, siger han: "Se" og så mit navn, og jeg venter på, at han skal sige, at hun er her, og at det er helt forbi mellem os. Men det gør han ikke, og jeg har på fornemmelsen, at det egentlig var hans hensigt at sige noget i den retning. I det mindste sige, at hun var her, og at han så af en eller anden grund kom på andre tanker. I stedet siger han, at alt det, der gik galt her til aften, var hans skyld, og at han er ked af det. Han står med ryggen mod garagedøren og ansigtet i lyset, og jeg står foran ham med ryggen til lyset. På et tidspunkt omfavner han mig så pludseligt, at garagedøren bag ham får ilden fra min cigaret til at gå ud. Jeg ved, hvorfor vi er herude og ikke på hans værelse, men jeg spørger ham ikke om det, før jeg ved, at alting er bedre mellem os. Så siger han: "Hun var her ikke, da jeg ringede til dig. Hun kom tilbage senere." Han siger, at den eneste grund til, at hun er her, er, at der er noget, der bekymrer hende, og han er den eneste, hun kan tale om det med. Så siger han: "Du forstår det ikke rigtig, gør du?"

Jeg forsøger at forstå det.

Så de gik i biografen, og så tog de hjem til ham, og så ringede jeg, og så tog hun af sted, og han ringede tilbage, og vi skændtes, og så ringede jeg tilbage to gange, men han var taget ud for at hente øl (siger han), og så kørte jeg over til ham, og i mellemtiden var han vendt tilbage efter at have købt øl, og hun var også kommet tilbage, og hun var på hans værelse, så vi snakkede sammen ved garagedørene. Men hvad er sandheden? Kunne både han og hun virkelig være kommet tilbage i det korte interval mellem min sidste telefonopringning og min ankomst til hans hus? Eller er sandheden i virkeligheden, at hun ventede udenfor eller i garagen eller i sin bil, mens han ringede til mig, og at han så tog hende med ind igen og lod telefonen ringe uden at svare, da jeg ringede for anden og tredje gang, fordi jeg hang ham langt ud af halsen, og han var træt af at skændes? Eller er sandheden snarere, at hun faktisk tog af sted og kom tilbage senere, men at han blev og lod telefonen ringe uden at svare? Eller tog han hende måske med indenfor og gik så selv ud for at hente øl, mens hun ventede derinde og lyttede til telefonen, der ringede? Det sidste er det mindst sandsynlige. I hvert fald tror jeg ikke, at han overhovedet tog ud for at hente øl.

Det at han ikke fortæller mig sandheden hele tiden, får mig til at føle mig usikker på, om han fortæller mig sandheden visse andre gange, og så prøver jeg selv at finde ud af, om det han fortæller mig, er sandheden eller ej, og nogle gange kan jeg regne ud, at det ikke er sandheden, og nogle gange ved jeg det ikke og ved det aldrig, og af og til kun fordi han siger det til mig om og om igen, er jeg overbevist om, at det er sandheden, fordi jeg ikke tror, at han ville gentage en løgn så ofte.

Måske er sandheden ligegyldig, men jeg vil have klar besked om det, om ikke andet så for at nå frem til nogle konklusioner hvad angår spørgsmål såsom: hvorvidt han er vred på mig eller ej; og hvis han er, i så fald hvor vred; om han stadig elsker hende eller ej; og hvis han gør, i så fald hvor meget; om han elsker mig eller ej; hvor meget; hvorvidt han er i stand til at bedrage mig gennem sine handlinger og derefter i måden han fortæller om disse handlinger på.